

►RELACJA Z DYŻURU

Jak zawierać umowy na czas określony

►PATRYCJA ZAWIRSKA
PRAWNIK W KANCELARII
RACZKOWSKI I WSPÓLNICY

■ **Czy umowa na czas określony, zawarta przed wejściem w życie pakietu antykryzysowego, która kończy się po 31 grudnia 2011 r., rozwiązuje się z upływem okresu, na który została zawarta?**

Tak. Z art. 35 ust. 3 ustawy z 1 lipca 2009 r. o łagodzeniu skutków kryzysu ekonomicznego dla pracowników i przedsiębiorców (DzU nr 125, poz. 1035 ze zm., dalej pakiet antykryzysowy) wynika, że podpisana przed 22 sierpnia 2009 r. umowa na czas określony, upływający po 31 grudnia 2011 r., rozwiązuje się z upływem okresu, na który została zawarta. Nie ma więc do niej zastosowania wynikające z pakietu ograniczenie dotyczące maksymalnego, 24-miesięcznego okresu zatrudnienia na podstawie tego typu umów.

■ **Od wejścia w życie pakietu antykryzysowego zawarłam z pracownikiem cztery umowy na czas określony, łącznie na 24 miesiące. Ostatnia z nich kończy się 31 grudnia 2011 r. Czy 1 stycznia 2012 r. powinnam zawrzeć umowę na czas nieokreślony?**

Co do zasady nie ma takiego obowiązku. Do umów o pracę na czas określony, zawieranych w trakcie obowiązywania pakietu antykryzysowego, nie ma zastosowania art. 25¹ k.p. Wyjątek dotyczy kontraktów, których okres upływa po 31 grudnia 2011 r. Taka sytuacja nie ma jednak miejsca w opisanym przypadku. Co więcej, jedynie do 31 grudnia 2011 r. obowiązuje 24-miesięczny limit zatrudniania na podstawie umów na czas określony. Od 1 stycznia 2012 r. znowu trzeba będzie stosować regulacje kodeksowe. W konsekwencji, jeżeli pracodawca zawrze w tym dniu umowę na czas określony, będzie to pierwsza taka umowa w rozumieniu art. 25¹ k.p. Przypominam, że – niezależnie od wymogów czasowych z pakietu antykryzysowego oraz liczbowych z art. 25¹ k.p. – podpisanie umowy terminowej i okres jej trwania muszą mieć obiektywne uzasadnienie, np. szef, który zawarł z nowym klientem dwuletni kontrakt, może zatrudnić pracownika do jego obsługi właśnie na ten okres.

■ **W sierpniu 2008 r. podpisałem umowę o pracę na czas pełnienia funkcji członka zarządu, która rozwiąże się w dniu odbycia zgromadzenia wspólników, zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za rok obrotowy 2011. Będzie to w czerwcu 2012 r. Czy jest to umowa na wykonanie określonej pracy, czy może raczej na czas określony? Jeżeli ta ostatnia, to jaki wpływ mają na nią przepisy pakietu antykryzysowego?**

Umowę czytelnika należy traktować jako zawartą na czas określony. Skoro została podpisana przed wejściem pakietu antykryzysowego w życie i rozwiąże się po 31 grudnia 2011 r., a więc już po terminie jego obowiązywania, ustawa ta nie ma do niej zastosowania. W szczególności nie można mówić o ryzyku przekształcenia się tej umowy w angaż na czas nieokreślony ze względu na przekroczenie 24-miesięcznego limitu. Ale uwaga: do kontraktów pracowniczych na czas sprawowania funkcji w zarządzie ma zastosowanie art. 25¹ k.p. Jeżeli czytelnik zostanie ponownie powołany w skład zarządu, a pracodawca zawrze z nim kolejne, analogiczne umowy, to taka trzecia (włączając w to wspomniany przez czytelnika kontrakt z 2008 r.) może przekształcić się w angaż na czas nieokreślony (wyrok Sądu Najwyższego z 10 sierpnia 2000 r., I PKN 758/99).

■ **Zawarliśmy z pracownikiem trzy kolejne umowy na czas określony. Pierwsza od 1 kwietnia 2008 r. do 31 marca 2009 r., druga od 1 kwietnia 2009 r. do 31 marca 2010 r., a ostatnia od 1 kwietnia 2010 r. do 31 marca 2011 r. Czy możemy zawrzeć kolejną umowę na czas określony od 1 kwietnia 2011 r. do 31 marca 2012 r.?**

Zawarcie czwartej umowy sprawiłoby, że łączny okres zatrudnienia na podstawie kontraktów na czas określony pod rządami pakietu antykryzysowego przekroczy 24 miesiące. Nastąpiłoby to 22 sierpnia 2011 r. Wtedy też zaistniałoby ryzyko przekształcenia się ostatniej umowy w angaż na czas nieokreślony. Jeżeli istnieją ku temu obiektywne powody (np. czasowy brak zapotrzebowania na pracę podwładnego na skutek zmniejszenia liczby zamówień), czytelnik może rozważyć przerwanie współpracy z podwładnym na minimum trzy miesiące i – dopiero po upływie tego okresu – zawarcie kolejnej (czwartej) umowy na czas określony. Jeżeli została by podpisana na okres upływający po 31 grudnia 2011 r., będzie miał do niej zastosowanie art. 25¹ k.p.

■ **Czy mogę podpisać z pracownikiem umowę terminową do końca 2011 r., a od 1 stycznia 2012 r. nową, powiedzmy na pięć lat? Czy ta zawarta w 2011 r. będzie się liczyła do limitu z art. 25¹ k.p.?**

Pakiet antykryzysowy pozwala zawrzeć teraz umowę na czas określony z terminem końcowym 31 grudnia 2011 r. Ale jego podpisanie i okres trwania muszą mieć obiektywne uzasadnienie. Taka umowa zawarta 1 stycznia 2012 r. będzie pierwszą z umów, o których mowa w art. 25¹ k.p. ■